

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

вул. Білоруська, 24, м. Київ, 04655, МСП 655, тел.(044) 594-16-01, факс(044) 594-16-00
e-mail: sdfm@sdfm.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471802

« 15. » 05. 2015 № 2091/0540-05

на _____ від _____

вх № 42

15.05.15

**Всеукраїнська асоціація
кредитних спілок**

вул. Пушкінська, 2-4/7, оф. 4,
м. Київ, 01001

Щодо надання рекомендацій

Державною службою фінансового моніторингу України розглянуто лист Всеукраїнської асоціації кредитних спілок від 14.04.2015 № 01-39 та повідомляється наступне.

Щодо першого та третього питання

Відповідно до визначення, наведеного у пункті 20 частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), кінцевий бенефіціарний власник (контролер) – це фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління;

або має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права.

Вищенаведена норма Закону однозначно встановлює, що володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі не є обов'язковою умовою, яка дає змогу визначити належність фізичної особи до кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Тобто, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) може бути фізична особа, яка не володіє часткою у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу компанії, але яка має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність компанії у спосіб, визначений зазначеною нормою Закону.

Слід зазначити, що кінцевий бенефіціарний власник (контролер) у юридичної особи може бути відсутній, або їх може бути декілька.

Відповідно до пункту 35 частини першої статті 1 Закону інформацією, яка дає змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі відносини контролю між ними щодо юридичної особи, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), є структура власності засновників юридичної особи.

Щодо другого питання

Відповідно до абзацу другого пункту 20 частини першої статті 1 Закону кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права.

Статтею 295 Господарського кодексу України передбачено, що комерційне посередництво (агентська діяльність) є підприємницькою діяльністю, що полягає в наданні комерційним агентом послуг суб'єктам господарювання при здійсненні ними господарської діяльності шляхом посередництва від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок суб'єкта, якого він представляє.

Комерційний агент не може укладати угоди від імені того, кого він представляє, стосовно себе особисто.

Положенням про діяльність з обліку прав власності на іменні цінні папери та депозитарну діяльність, затвердженим Указом Президента України від 02.03.1996 № 160/96, визначено, що номінальний утримувач це юридична особа, зареєстрована в системі реєстру власників іменних цінних паперів, якій цінні папери передані для здійснення операцій з ними за дорученням і в інтересах власника.

Водночас, практика застосування термінів, слів та словосполучень у юриспруденції визначає посередника, як юридичну або фізичну особу (агенти, брокери, дилери, маклери, комівояжери, брокерські фірми, агентства), яка на професійних засадах сприяє встановленню ділових партнерських контактів, зв'язків, укладанню і виконанню контрактів купівлі-продажу товарів, цінних паперів, реалізації послуг.

Враховуючи викладене, за позицією Держфінмоніторингу під «формальним правом» в контексті абзацу другого пункту 20 частини першої статті 1 Закону слід розуміти володіння особою певним обсягом прав власника стосовно 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, на підставі офіційно оформлених документів.

При цьому, володілець такого формального права є агентом, представником, номінальним утримувачем (номінальним власником) або посередником щодо такого права та не являється кінцевим бенефіціарним власником (контролером).

У свою чергу, під терміном «формальне володіння» в контексті абзацу першого пункту 20 частини першої статті 1 Закону слід розуміти наявність у особи документів, що підтверджують право власності або право управління (користування) активами (коштами, майном, майновими і немайновими правами).

Перший заступник Голови

А.Т. Ковальчук